

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

**CDRI—Cambodia’s Leading Independent
Development Policy Research Institute**

របាយការណ៍ថ្លីៗស្តីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

Flash Report on the Cambodian Economy

កញ្ញា ២០០៩ / September 2009

សាំង ច័ន្ទហង្ស / Saing Chan Hang

ផាន់ ដាលីស / Phann Dalis

ប៉ុន ជ័រណា / Pon Dorina

បកប្រែដោយ: យូ សិទ្ធិវិទ្យា និង វ៉ា វណ្ណៈ

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Phnom Penh, Cambodia

TO SUBSCRIBE, PLEASE CONTACT:

*Office Address: #56, Street 315, Tuol Kork, Phnom Penh, Cambodia, Postal Address: CDRI, PO Box 622 Phnom Penh, Cambodia
Tel: (855-23) 881-384/881-701/881-916/883-603 Fax: (855-23) 880-734 E-mail: pubs@cdri.forum.org.kh. Web site: http://www.cdri.org.kh*

ការបកស្រាយសារសំខាន់ៗ

អត្ថបទសង្ខេបនេះ គូសបញ្ជាក់ពីសូចនាករសេដ្ឋកិច្ចចម្បងមួយចំនួន របស់ កម្ពុជា និងបណ្តាប្រទេសដៃគូពាណិជ្ជកម្មមួយចំនួនទៀត ។

ក្នុងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៩ អនុម័តវិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្ម ជាប់លាប់ក្នុងវិស័យសេវាកម្ម បានធ្លាក់ចុះដល់កំរិតសូន្យ ។ ការធ្លាក់ចុះ ដល់កំរិតសូន្យបែបនេះ ធ្លាប់កើតមានម្តងរួចមកហើយ នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៤ ហើយនេះ ជាលើកទី២ ដែលវាបានកើតឡើងម្តងទៀត ។

ក្នុងខែកក្កដា ចំនួនភ្ញៀវសរុបមកដល់កម្ពុជា បានកើនឡើង ១៦% បន្ទាប់ ពីធ្លាក់ចុះ ក្នុងរយៈពេល៣ខែជាប់គ្នា ។ ចំនួនភ្ញៀវមកសំរាកលំហែ កើន ២១% និងភ្ញៀវមកធ្វើជំនួញកើន ៥.៤% ប៉ុន្តែភ្ញៀវមកដល់ក្នុងរូបភាព ផ្សេងៗទៀត ធ្លាក់ចុះ ៧២% ។

តំលៃអនុម័តគំរោងសាងសង់ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ធ្លាក់ចុះ ៦៦% ធៀបនឹង ខែមុន មកត្រឹម ៩.៣លានដុល្លារអាមេរិក ។ គំរោងសាងសង់ផ្ទះល្វែង បានធ្លាក់ចុះ ៧៦% មកត្រឹម ២.៥លានដុល្លារ ខណៈពេលដែល តំលៃគំរោង សាងសង់ផ្ទះ និងភូមិគ្រឹះ កើនឡើងពី ១.៣លានដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ ២.៩លានដុល្លារអាមេរិក ។

ក្នុងខែមិថុនា សាច់ប្រាក់ទំនេរ កើន ៩.១% ធៀបនឹងខែដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន ។ តំលៃទ្រព្យសកម្មប្រទេសសុទ្ធកើន ១១% ហើយឥណទានវិស័យឯកជន កើន ១០% ។ ប្រាក់បញ្ញើរដ្ឋាភិបាល កើន ៧.១% និង បំណុលដទៃ ១៦% ។ ក្នុងខែមិថុនា អត្រាការប្រាក់លើកម្ចីជារៀលក្នុងរយៈពេល១២ខែ នៅថេរ ត្រឹម ២១.៩២% ខណៈពេលដែលអត្រាការប្រាក់លើកម្ចីជាដុល្លារ កើន ១៧.២២% ធៀបនឹង ១៥.៩៧% ក្នុងខែមុន ។

ក្នុងខែសីហា ប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារ ដោយប្តូរបាន ៤១៥០.៣ រៀល/ដុល្លារអាមេរិក គឺកើន ០.៨% ធៀបនឹងខែមុន ។ ប្រាក់រៀលកើន ០.៤% ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ដោយប្តូរបាន ១២២.៤រៀល/បាត ហើយទល់ នឹងប្រាក់ដុល្លារវៀតណាម ប្រាក់រៀលកើន ០.៧% ដោយប្តូរបាន ២៣.៤ រៀល/១០០ដុល្លារ ។

ក្នុងខែមិថុនា ការនាំចេញសរុបរបស់កម្ពុជា ធ្លាក់ចុះខ្លាំង មកត្រឹម ២៩.១ លានដុល្លារអាមេរិក ដោយថយចុះ ៨៧% ធៀបនឹងខែមុន ដោយសារ ការនាំចេញខាងវិស័យកាត់ដេរ ធ្លាក់ចុះ ៩៤% ។ ការនាំចេញត្រី ថយចុះ ២.៩% ចំណែកការនាំចេញកៅស៊ូ កើន ៦៥% ។ ការនាំចូលស៊ីម៉ង់ត៍ ធ្លាក់ចុះ ២៧% ដែក ១.៤% និងផលិតផលប្រេងឥន្ធនៈ ២.៣% ស្របពេលដែល ការនាំចូលផលិតផលបារី កើនឡើងទ្រេរដង ។

ឱនភាពថវិកាបន្តធ្លាក់ចុះពី ២០.៥ពាន់លានរៀលក្នុងខែមុន មកត្រឹម ១៤.៤ពាន់លានរៀល ក្នុងខែកក្កដា ដោយសារការធ្លាក់ចុះលើ ការប្រមូល ពន្ធក្នុងស្រុក ៧.៣% និងចំណូលពន្ធនាំចេញនាំចូល ២.៦% ប៉ុន្តែ

Highlights

This report highlights some of the key economic indicators for Cambodia and its main trading partners.

Fixed asset investment approvals for the service sector declined to nil in the second quarter of 2009. This was the second quarter in which no project approval was sought, the other being the fourth quarter of 2004.

In July, total visitor arrivals to Cambodia rose 16 percent, after falls in the previous three consecutive months. Holiday arrivals increased by 21 percent and business arrivals by 5.4 percent, but were offset by a fall of 72 percent in other arrivals.

Phnom Penh construction approvals plummeted by 66 percent from the previous month, to USD9.3 m in May. Flat construction fell by 76 percent to USD2.5 m, while villa and house construction increased from USD1.3 m to USD2.9 m.

In June, liquidity rose by 9.1 percent from the same month last year. Net foreign assets increased 11 percent and private sector credit 10 percent. Government deposits were up by 7.1 percent and other liabilities 16 percent. In June, the 12-month interest rate on riel loans remained unchanged at 21.92 percent, while the rate on dollar loans rose to 17.22 percent from 15.97 percent in the previous month.

In August, the riel traded higher against the US dollar, at 4150.3, an appreciation of 0.8 percent compared with the preceding month. Against the Thai baht, the riel was up 0.4 percent, trading at KHR122.4/baht, and against the Vietnamese dong, it rose 0.7 percent, to KHR23.4 per 100 dong.

Cambodia's total exports decreased sharply in June, by 87 percent from the previous month, falling to USD29.1 m. The decline was due mainly to a drop of 94 percent in garment exports. Fish exports decreased by 2.9 percent, while rubber rose 65 percent. Imports of cement shrank by 27 percent, of steel 1.4 percent and of petroleum products 2.3 percent, while cigarette imports doubled.

The current budget deficit worsened from KHR20.5 bn in the previous month to KHR144.4 bn in July. This stemmed from a fall of 7.3 percent in domestic tax collection and of 2.6 percent in import and export tax revenue, partially offset by a rise of 1.3 percent in non-tax revenue. Current spending rose by 23 percent. Spending on social subsidies was up

ត្រូវបានប៉ះប៉ូវ ខ្លះវិញដោយកំណើន ១.៣% នៃចំណូលផ្សេងក្រៅពីពន្ធ ។ ចំណាយចរន្ត កើនឡើង ២៣% ក្នុងនោះ ចំណាយលើឧបត្ថម្ភធនសង្គម កើនឡើង ៦០% ខណៈពេលដែលការចំណាយលើប្រាក់ខែ ធ្លាក់ចុះ១១% ។

ក្នុងខែកក្កដា ថ្លៃទំនិញទូទៅពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ បានធ្លាក់ចុះ ៣.៩% តែតិចជាង ៤.៩% កាលពីខែមុន ។ តំលៃម្ហូបអាហារ និងភេសជ្ជៈក្រៅពីគ្រឿងស្រវឹង ធ្លាក់ចុះ ៣.៣% ថ្លៃផ្ទះស្នាក់នៅ និងថ្លៃទឹកភ្លើង ១០.៧% ថ្លៃទូរគមនាគមន៍ ១០.៧% ហើយការសំរាកលំហែ និងវប្បធម៌ ១.៣% ។ ប៉ុន្តែ តំលៃសំលៀកបំពាក់ និងទ្រនាប់ជើង កើន ៤.៥% ថ្លៃប្រតិបត្តិការ ក្នុងផ្ទះ ៥.៣% ការថែរក្សាសុខភាព ៨.០% និងការអប់រំ ១៣.៨% ។

ក្នុងខែសីហា តំលៃប្រេងម៉ាស៊ូត កើន ១៩% ធៀបនឹងខែមុន ដោយលក់ថ្លៃ ៣៩១៣រៀល/លីត្រ រីឯសាំង ធ្លាក់ថ្លៃ ៩.៣% មកត្រឹម ៣៤០៥.៣ រៀល/លីត្រ ។ អង្ករ ឡើងថ្លៃ នៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ (១៦%) ប៉ុន្តែធ្លាក់ចុះ នៅខេត្តកំពត (៧.៧%) និងស្វាយរៀង (៣.៧%) ។ ត្រីឡើងថ្លៃក្នុង ខេត្តព្រះវិហារ (៤.០%) កំពង់ចាម (៥.១%) និងស្វាយរៀង (៨.៣%) ប៉ុន្តែធ្លាក់ថ្លៃក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ (៨.៣%) និង កំពត (៦.៣%) ។ សាច់ជ្រូក ធ្លាក់ថ្លៃនៅខេត្ត កំពត (៥.៦%) ប៉ុន្តែឡើងថ្លៃក្នុងខេត្តកំពង់ស្ពឺ (៣.១%) ។

ក្នុងខែកក្កដា តំលៃនាំចេញអង្ករ និងកៅស៊ូក្នុងទីផ្សារប្រទេសថៃ កើនឡើង បន្តិចបន្តួចគឺ ៧.៦% និង ០.៣% ខណៈពេលដែល តំលៃពោត បានធ្លាក់ចុះ ១៨% ធៀបទៅនឹងខែមុន ។ និន្នាការនេះ គឺផ្ទុយពីតំលៃអង្ករក្នុងទីផ្សារ ប្រទេសវៀតណាម ដែលលក់ក្នុងតំលៃ ៤១១ដុល្លារអាមេរិក/តោន ឬ ធ្លាក់ចុះ ៧.៨% ធៀបនឹងខែមុន ។ ប៉ុន្តែ តំលៃកៅស៊ូ កើន ២.២% និងគ្រាប់ស្វាយចន្ទី ២.៤% ។

ក្នុងខែកក្កដា អតិផរណាបានធ្លាក់ចុះក្នុងប្រទេសបានជ្រើសរើសមកសិក្សា ទាំងអស់ លើកលែងតែប្រទេសសិង្ហបុរី ។ អត្រាអតិផរណាធ្លាក់ចុះ មកត្រឹម -២.១% នៅសហរដ្ឋអាមេរិក -២.២% នៅជប៉ុន -០.៦% នៅតំបន់អឺរ៉ុប -១.៨% នៅចិន -១.៥% នៅហុងកុង -១.៦% នៅកូរ៉េខាងត្បូង -២.៤% នៅម៉ាឡេស៊ី និង -៤.៤% នៅថៃ ខណៈពេលដែល អតិផរណានៅថៃ ក្នុងប្រទេសសិង្ហបុរី (-០.៥%) ។

ក្នុងខែសីហា ធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េ ឡើងថ្លៃ ១.៨% ប្រាក់អឺរ៉ូ កើន ១.៣% ដុល្លារសិង្ហបុរី ០.៥% និង ប្រាក់បាតថៃ ០.១% ។ ប៉ុន្តែ ប្រាក់យ៉េនជប៉ុន និងដុល្លារហុងកុង ធ្លាក់ថ្លៃ ធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិក ដោយ ប្រាក់យ៉េន អស់ ០.៤% និងដុល្លារហុងកុង ០.០១% ធៀបនឹងខែមុន ។

ក្នុងខែសីហា ប្រេងនៅលក់ក្នុងតំលៃ ៧១.៩សេន/លីត្រ ឬកើនឡើង ១០% ធៀបនឹងខែមុន ។ សាំងកើនឡើង ១១% លក់ថ្លៃ ៤៩.៩សេន/លីត្រ ប្រេងម៉ាស៊ូត កើន ១៣% លក់ថ្លៃ ៤៩.៦សេន/លីត្រ ។

by 60 percent, while spending on wages fell by 11 percent.

In July, overall prices declined by 3.9 percent year on year, less than the decline of 4.9 percent in the previous month. The price of food and non-alcoholic beverages fell by 3.3 percent, of housing and utilities 10.7 percent, of transport 17.4 percent, of communications 10.7 percent and of recreation and culture 1.3 percent. However, the price of clothing and footwear was up 4.5 percent, household operations 5.3 percent, health care 8.0 percent and education 13.8 percent.

Diesel fuel rose by 19 percent from the preceding month, selling at KHR3913.0/l in August. Gasoline declined by 9.3 percent, to KHR3405.3/l. The rice price rose in Kompong Speu (16 percent), while it was down in Kampot (7.7 percent) and Svay Rieng (3.7 percent). The price of fish rose in Battambang (4.0 percent), Kompong Cham (5.1 percent) and Svay Rieng (8.3 percent), but fell in Kompong Speu (8.3 percent) and Kampot (6.3 percent). The price of pork was down in Kampot (5.6 percent), but up in Kompong Speu (3.1 percent).

In July, the export prices of rice and rubber in Thai markets rose slightly, while maize was down. Rice rose by 7.6 percent and rubber by 0.3 percent, but the price of maize decreased by 18 percent, compared to the previous month. This trend was reversed for rice in Vietnamese markets, where rice sold for USD411.0/tonne, a fall of 7.8 percent from the previous month. However, the price of rubber climbed 2.2 percent and of cashews 2.4 percent.

In July, inflation was down in all selected countries except in Singapore. The rate decreased to -2.1 percent in the USA, -2.2 percent in Japan -0.6 percent in Euro zone, -1.8 percent in China, -1.5 in Hong Kong, 1.6 in S. Korea (1.6 percent), -2.4 in Malaysia -4.4 percent in Thailand, while inflation remained unchanged in Singapore (-0.5).

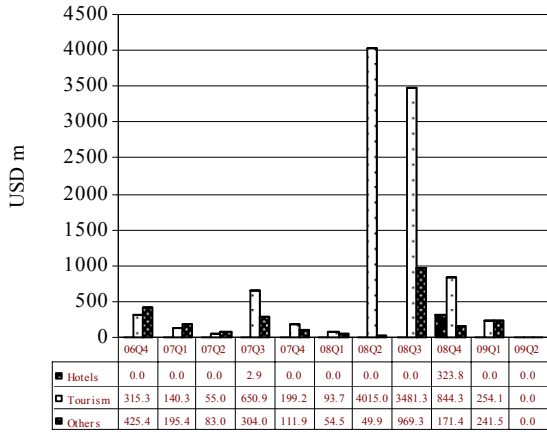
In August, the Korean won appreciated by 1.8 percent against the US dollar, the euro by 1.3 percent, the Singapore dollar by 0.5 percent and the Thai baht by 0.1 percent. However, the Japanese yen and Hong Kong dollar were lower against the US dollar; the yen depreciating by 0.4 percent and the Hong Kong dollar by 0.01 percent, compared with the preceding month.

In August crude oil sold at US cents 71.9/l, an increase of 10 percent from the previous month. Gasoline was US cents 49.9/l, a rise of 11 percent; and diesel was US cents 49.6/l, a rise of 13 percent.

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ និង ថ្លៃទំនិញសេវាកម្មជា

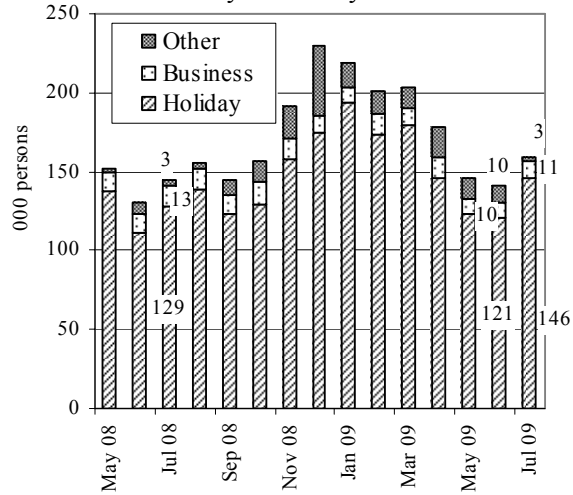
Main Economic Activities and Consumer Prices in Cambodia

Fixed Asset Investment Approvals: Services
2006 Q4 – 2009 Q2

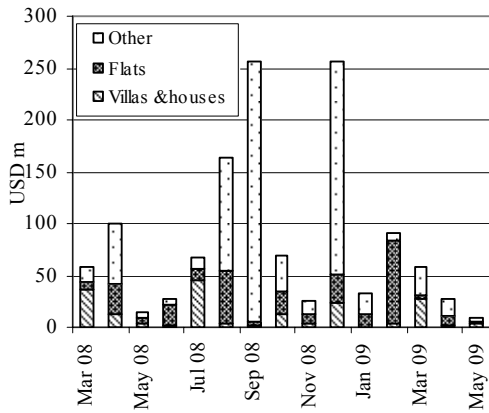
Including expansion projects.
Source: Council for the Development of Cambodia

Foreign Visitor Arrivals
May 2008–July 2009

Source: Ministry of Tourism

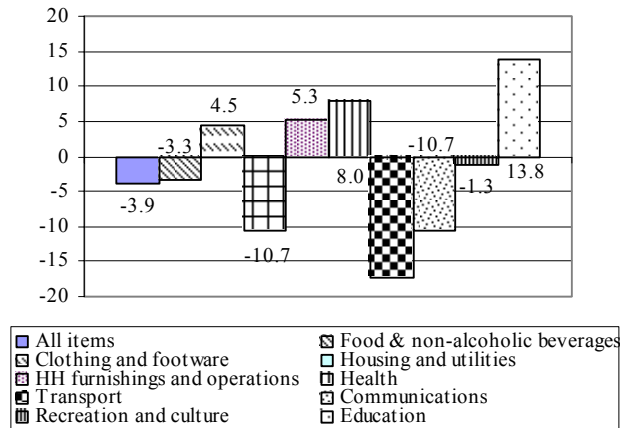
Phnom Penh: Value of Construction Approvals
March 2008–May 2009

Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

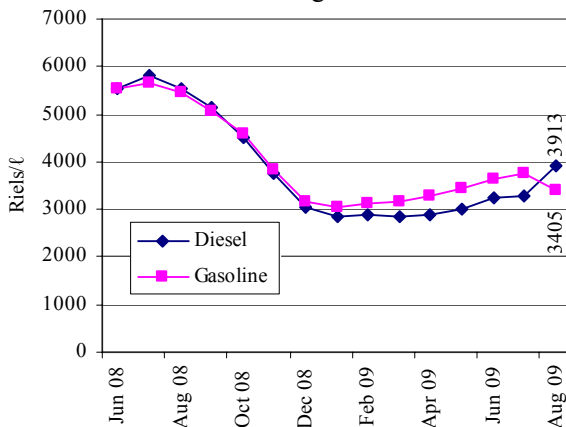
Phnom Penh: Inflation

(October–December 2006=100)
Year-on-Year Percentage Changes for July 2009

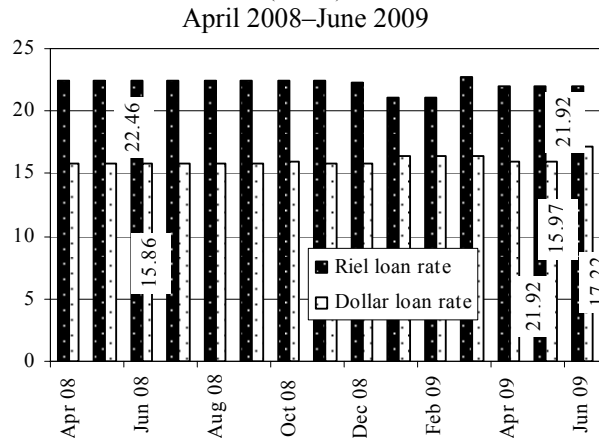
Source: National Institute of Statistics

Phnom Penh: Gasoline & Diesel Prices
June 2008–August 2009

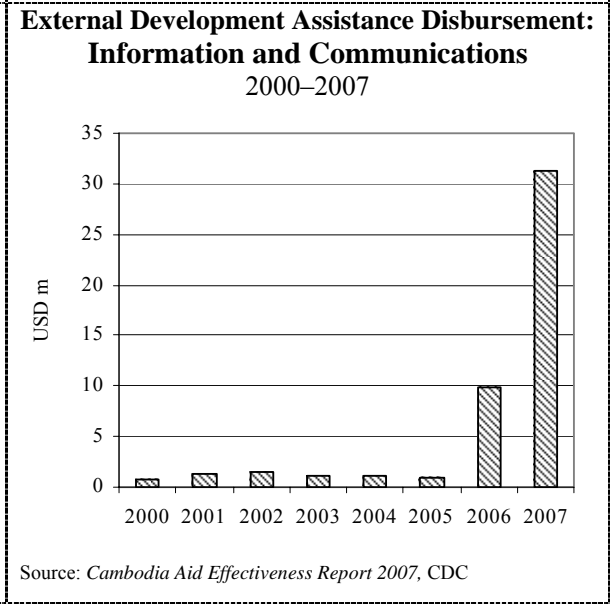
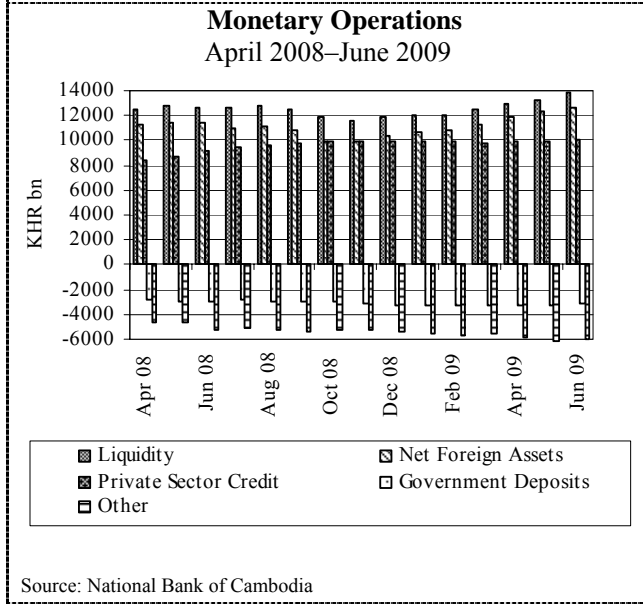
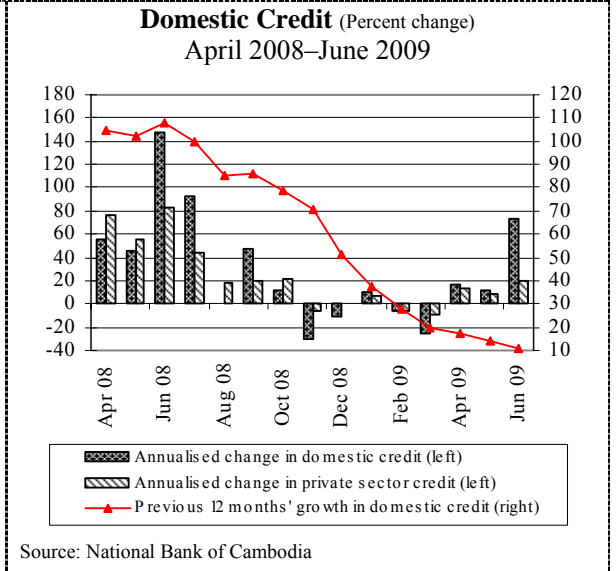
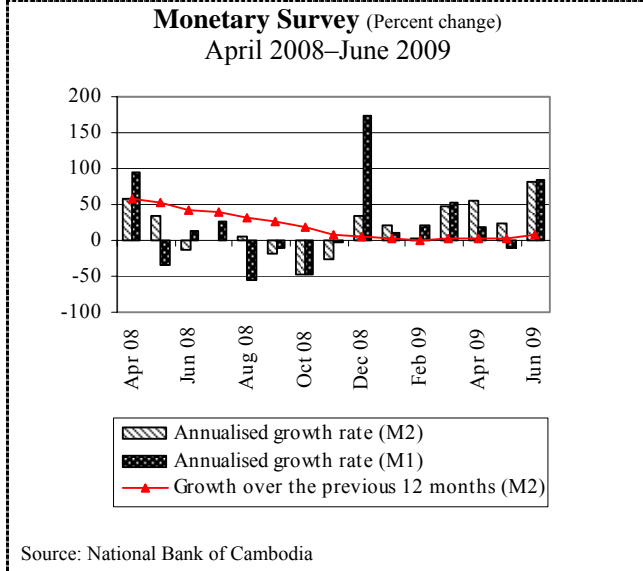
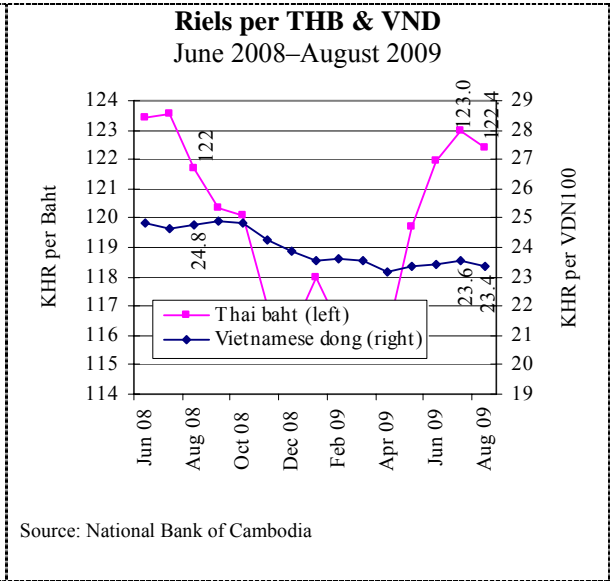
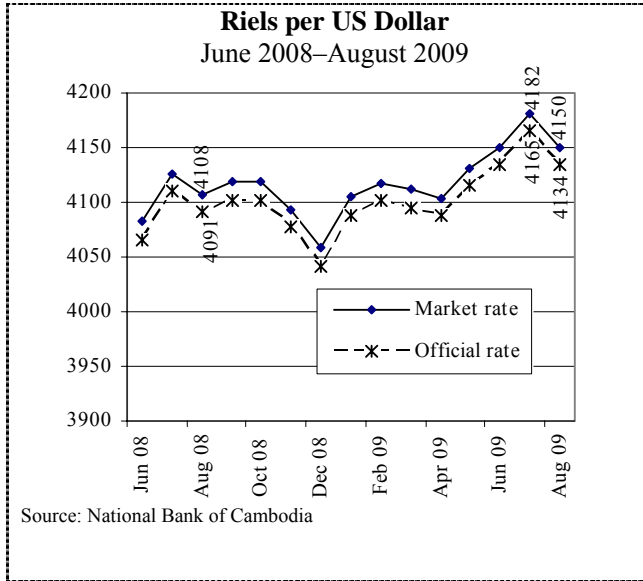
Source: CDRI

Interest Rates on 12-Month Bank Loans
(Percent)

Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

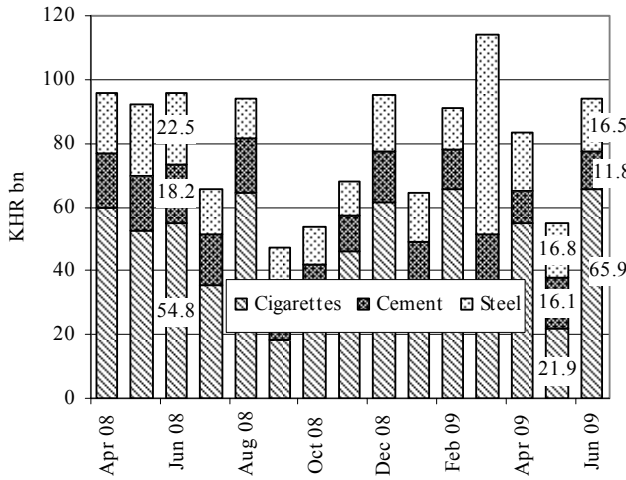
ស្ថានភាពអក្រាប្បប្រាក់ និង ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ពីក្រៅប្រទេស
Exchange Rates and External Development Assistance

ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស និង ការអន្តរាគមន៍ថវិកាជាតិ

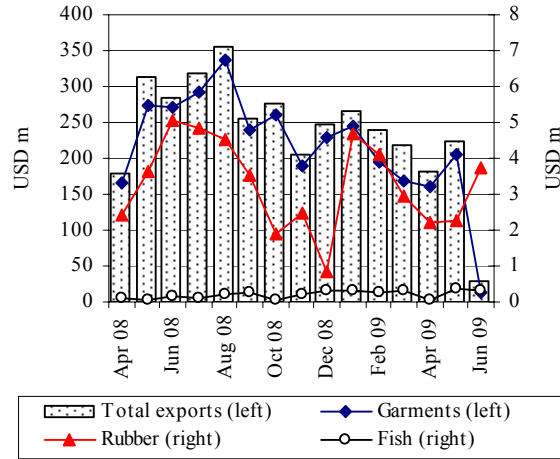
External Trade and National Budget Operations

Imports: Cigarettes & Construction Materials
April 2008–June 2009

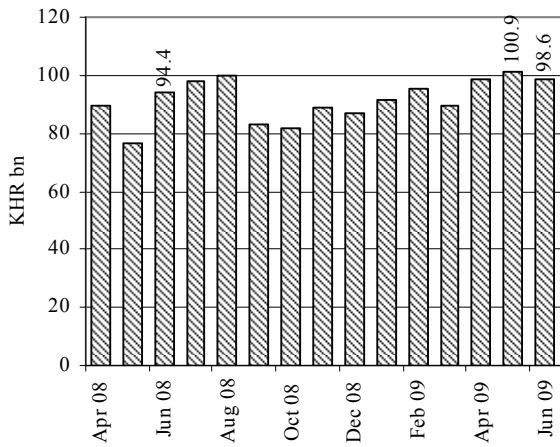
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

Cambodia: Main Exports
April 2008–June 2009

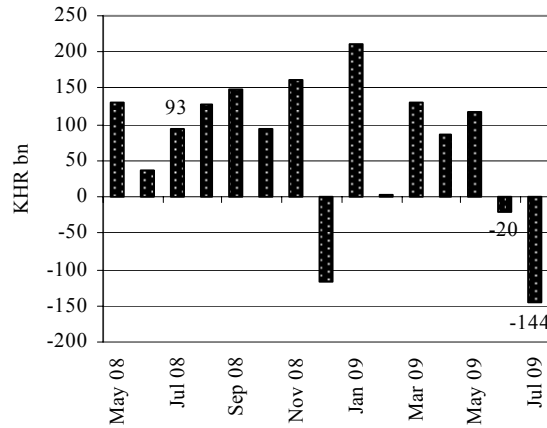
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

Imports: Petroleum Products
April 2008–June 2009

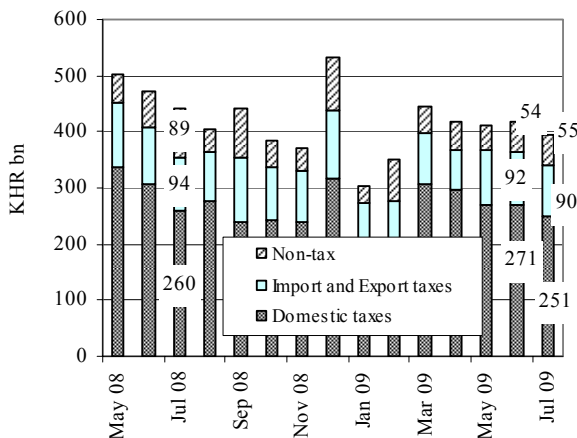
Source: Economic & Monetary Statistics, NBC

Current Budget Operations
May 2008–July 2009

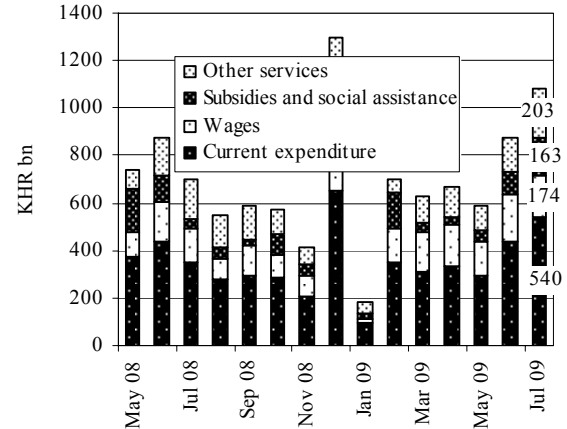
Source: MEF Bulletin

Current Budget Revenue
May 2008–July 2009

Source: MEF web site

Current Budget Expenditure
May 2008–July 2009

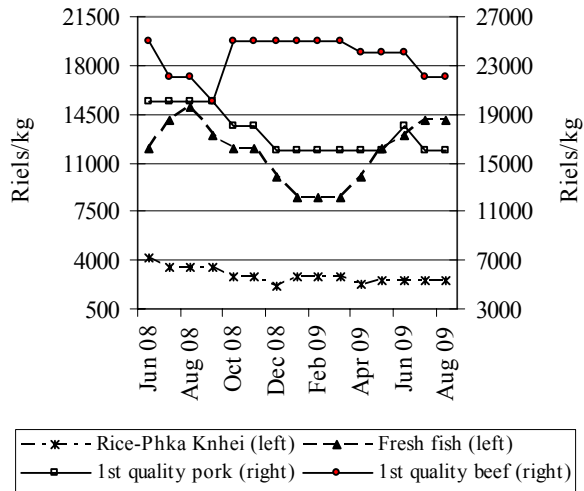

Source: MEF web site

ផ្លូវនិងឈ្មួញសាមខេត្តក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

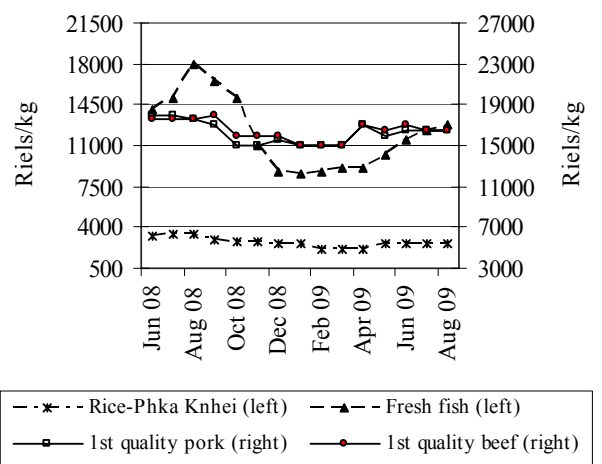
Provincial Food Prices

Cambodia: Food Prices in Siem Reap Province
June 2008–August 2009

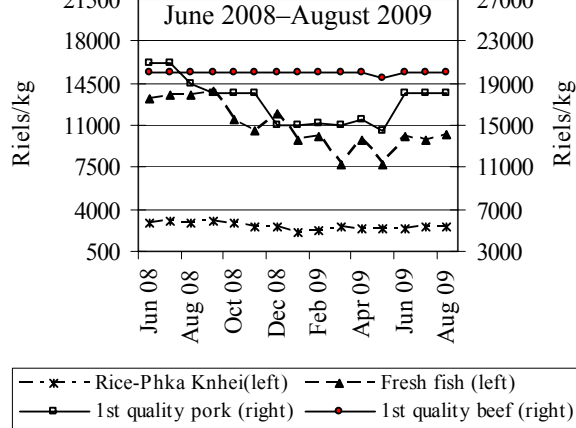
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Battambang Province
June 2008–August 2009

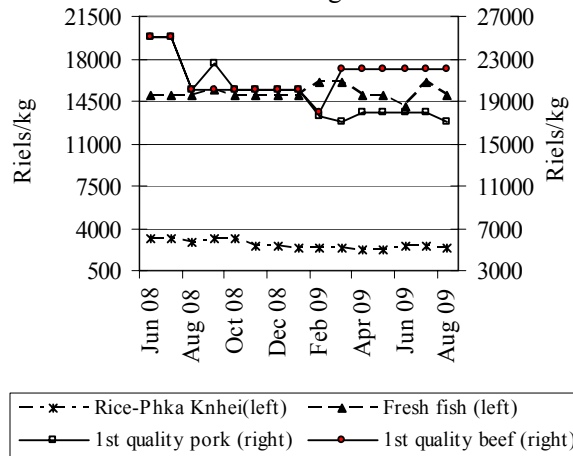
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Kg Cham Province
June 2008–August 2009

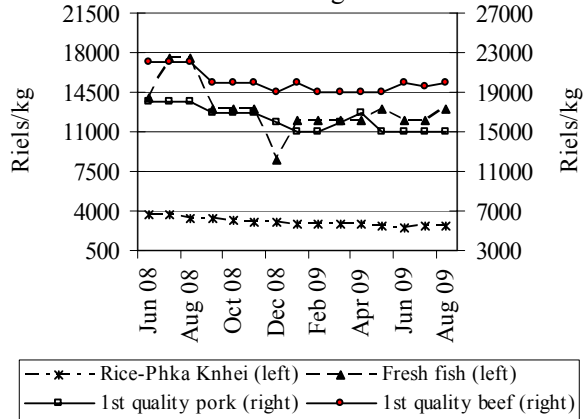
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Kampot Province
June 2008–August 2009

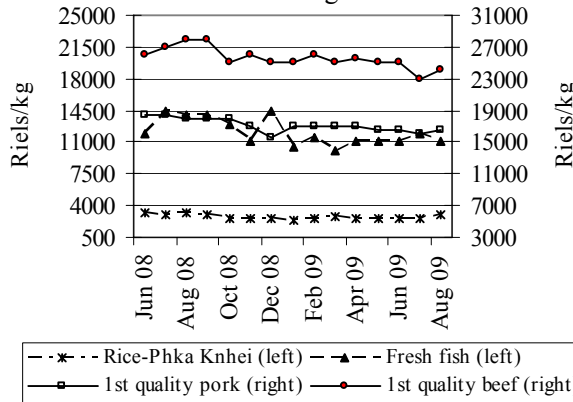
Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Svay Rieng Province
June 2008–August 2009

Source: CDRI

Cambodia: Food Prices in Kg Speu Province
June 2008–August 2009

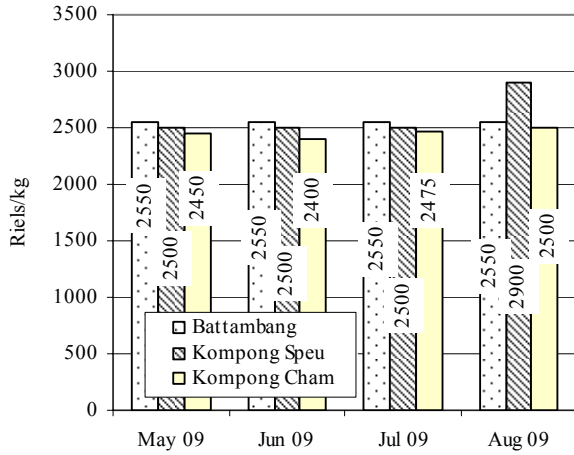

Source: CDRI

ផ្តល់ទំនិញតាមខេត្តតូចប្រទេសកម្ពុជា: តាមមូលដ្ឋាន

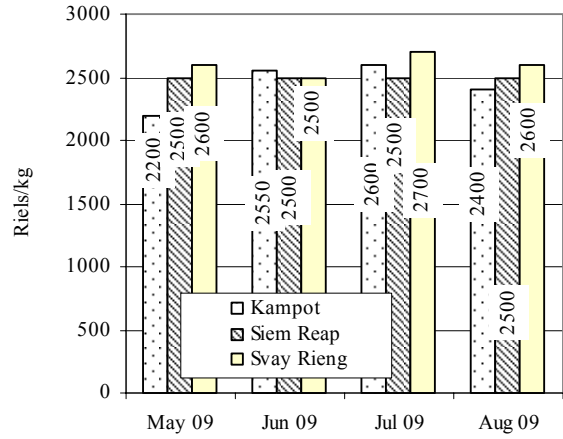
Provincial Goods Prices in Cambodia by Products

Cambodia: Rice Prices in Three Provinces

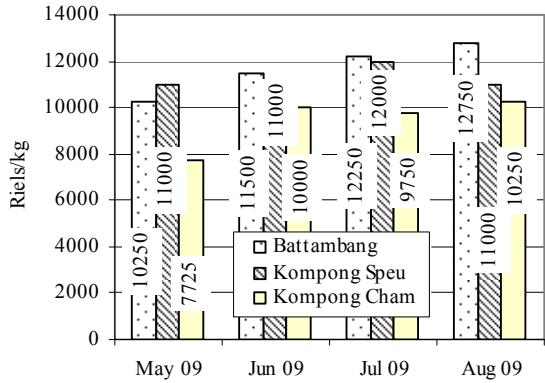
Source: CDRI

Cambodia: Rice Prices in Three Provinces

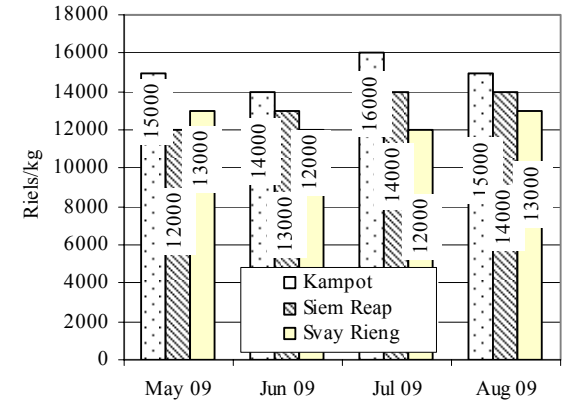
Source: CDRI

Cambodia: Fish Prices in Three Provinces

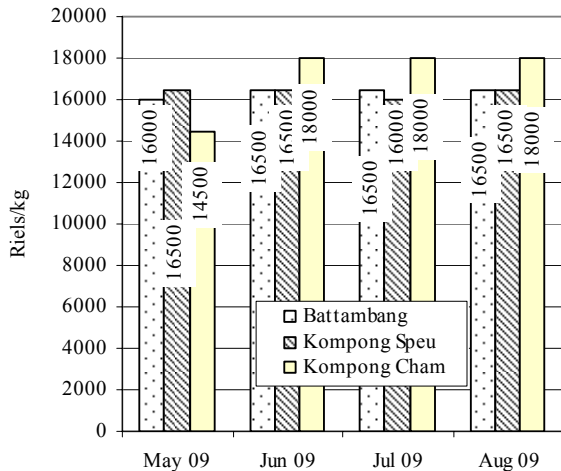
Source: CDRI

Cambodia: Fish Prices in Three Provinces

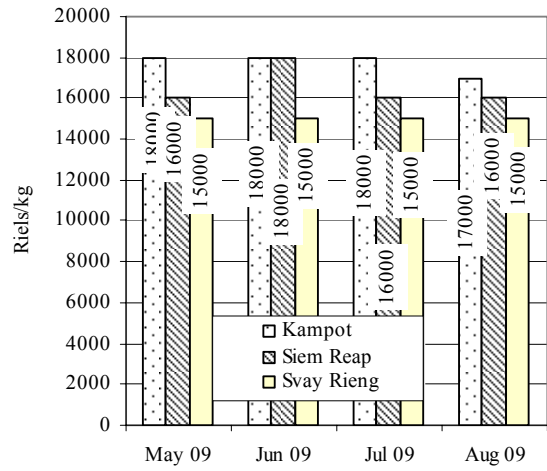
Source: CDRI

Cambodia: Pork Prices in Three Provinces

Source: CDRI

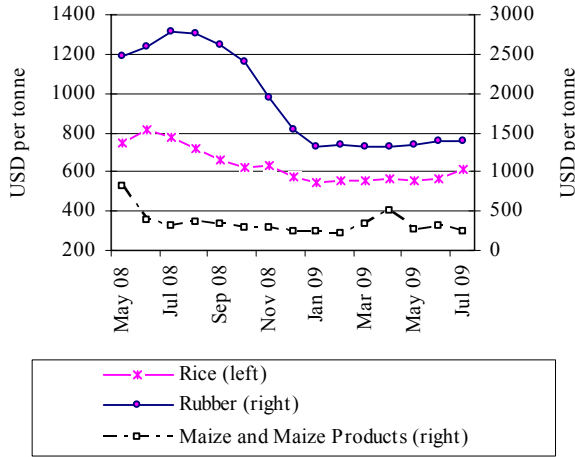
Cambodia: Pork Prices in Three Provinces

Source: CDRI

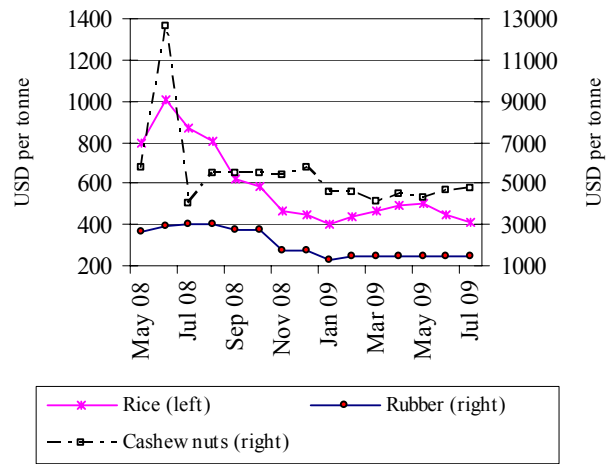
តម្លៃទំនិញ ការនាំចេញ និង ចំនួនទេសចរអន្តរជាតិនៅក្នុងប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា
Goods Prices, Exports and International Tourist Arrivals to Partners of Cambodia

Thailand: Prices of Rubber, Rice and Maize
May 2008–July 2009

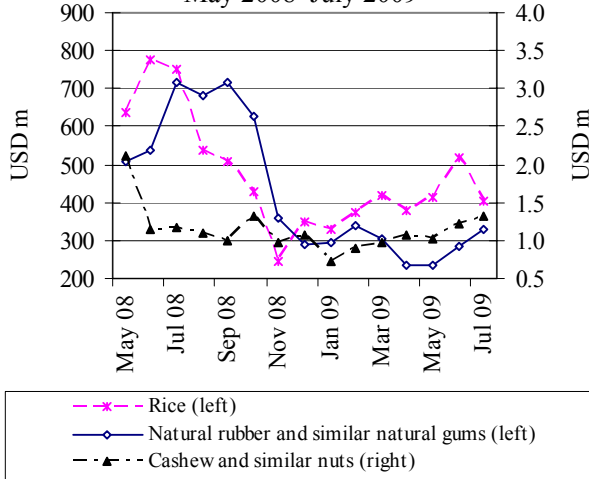
Source: Bank of Thailand, *Foreign Trade and Balance of Payments*

Vietnam: Prices of Rubber, Rice and Cashew Nuts
May 2008–July 2009

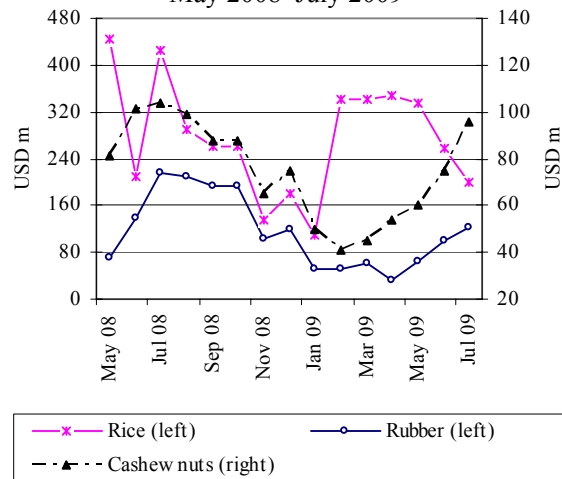
Source: General Statistics Office of Vietnam

Thailand: Exports
May 2008–July 2009

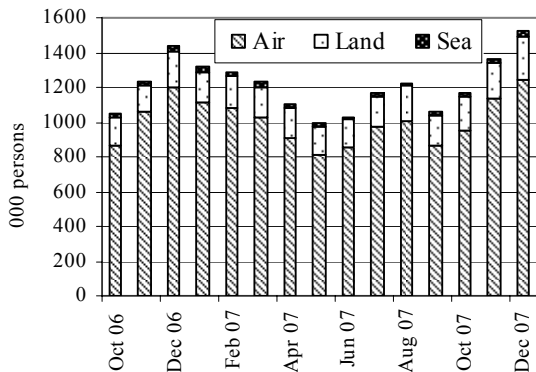
Source: Customs Department of Thailand

Vietnam: Exports
May 2008–July 2009

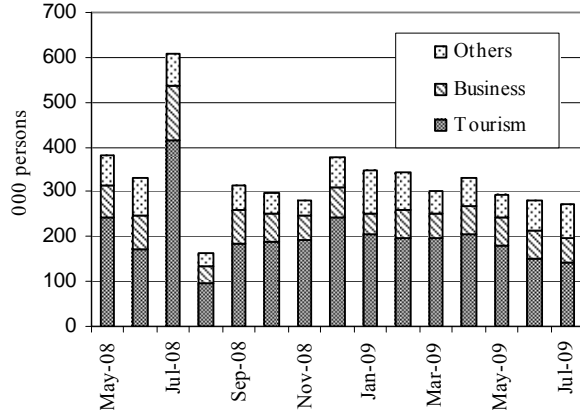
Source: General Statistics Office of Vietnam

Thailand: International Arrivals
October 2006–December 2007*

Source: Tourism Authority of Thailand
*Data are available to December 2007.

Vietnam: International Arrivals
May 2008–July 2009

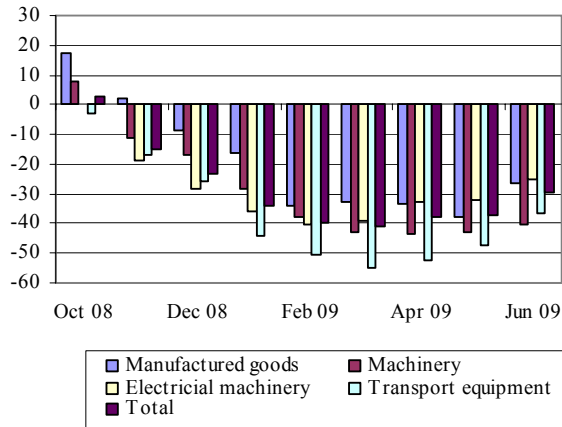

Source: General Statistics Office of Vietnam
Data were estimated by the statistics office.

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និង ស្ថានភាពអតិផរណាដែលបណ្តាប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា

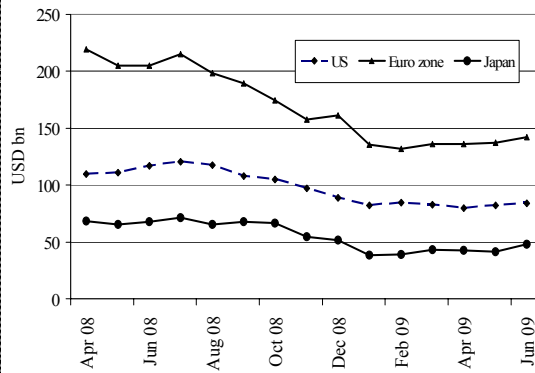
Economic Activity and Inflation Rates of Selected Economic Partners of Cambodia

Year-on-Year Growth of Main Exports: Japan (%)
October 2008–June 2009

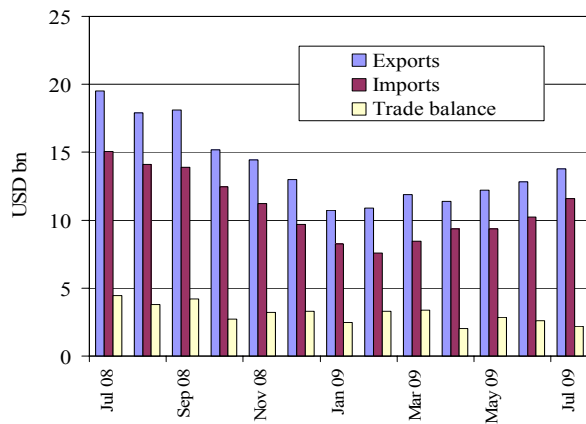
Source: Japanese Trade and Investment Statistics

Goods Exports: US, Euro Zone & Japan
April 2008–June 2009

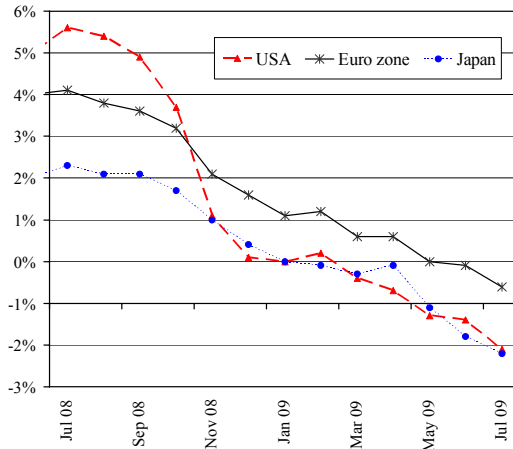
Sources: BEA, Eurostat and OECD

External Trade: Malaysia
July 2008–July 2009

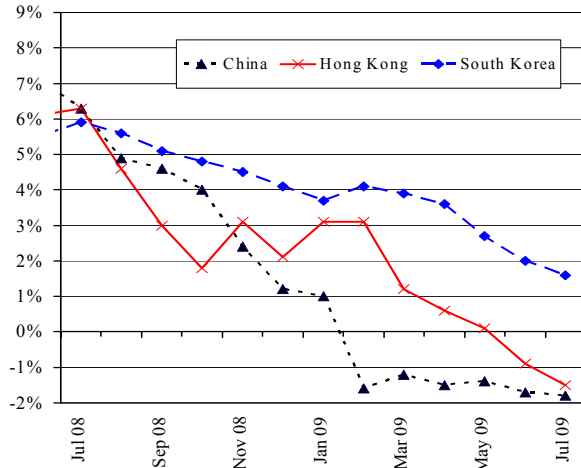
Source: Department of Statistics, Malaysia

Inflation Rates: US, Euro Zone & Japan
(price change from a year earlier)

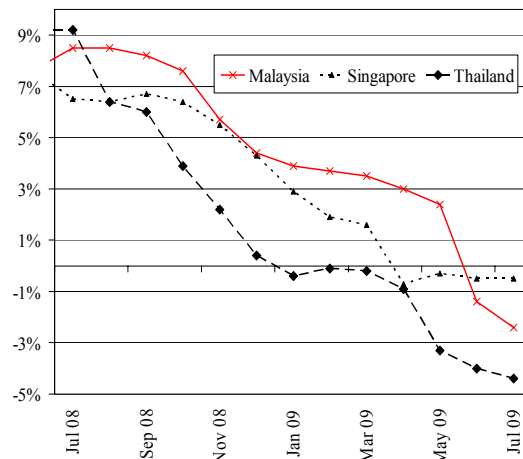
Sources: IMF and The Economist (10 September 2009)

Inflation Rate: China, Hong Kong & South Korea
(price change from a year earlier)

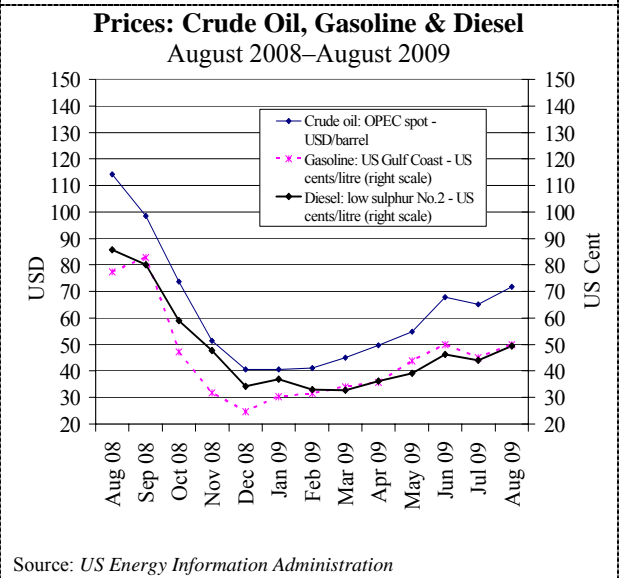
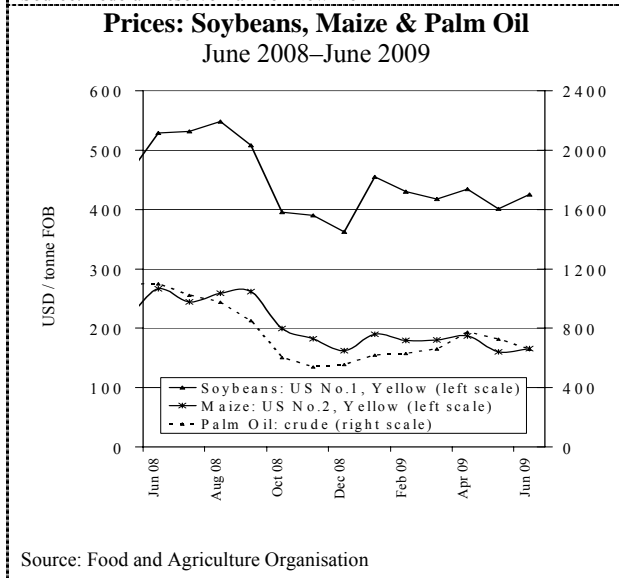
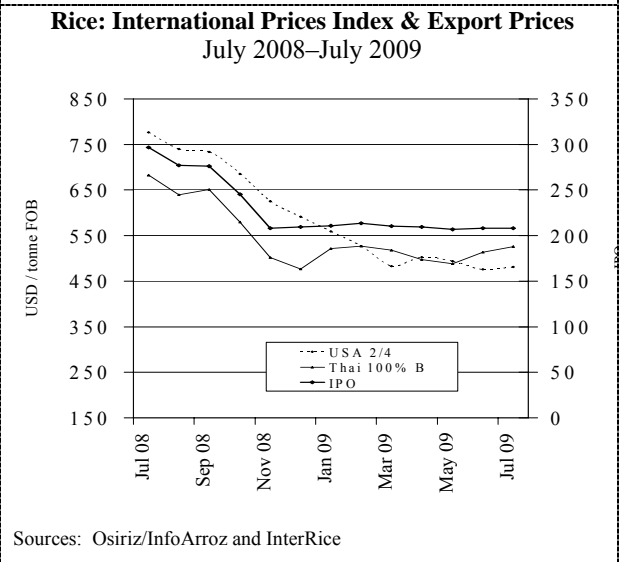
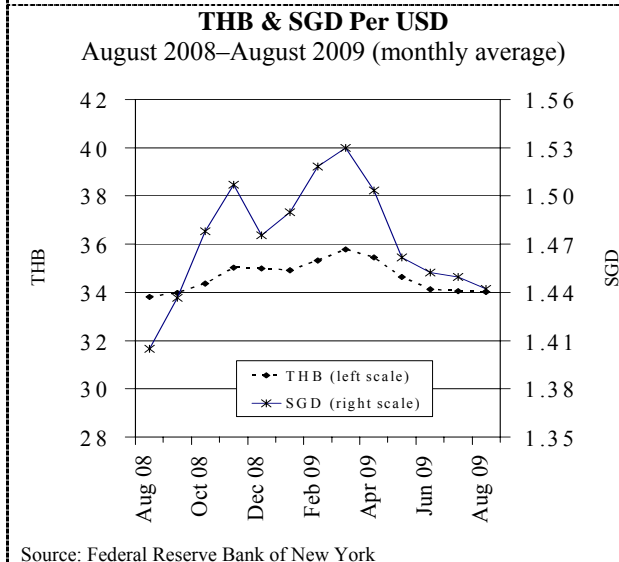
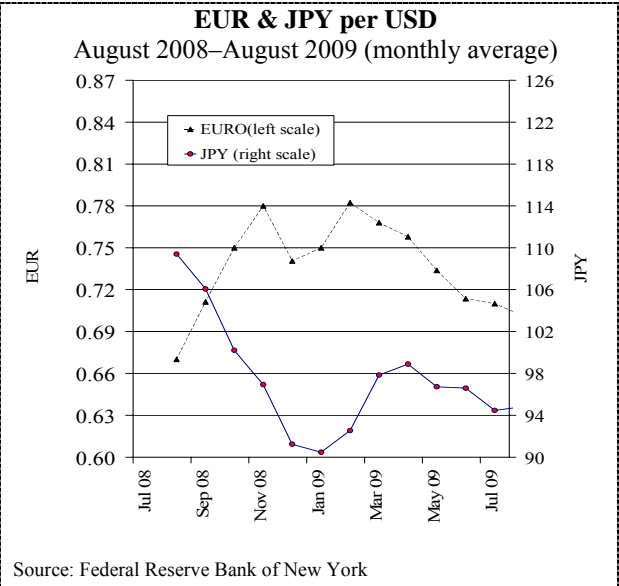
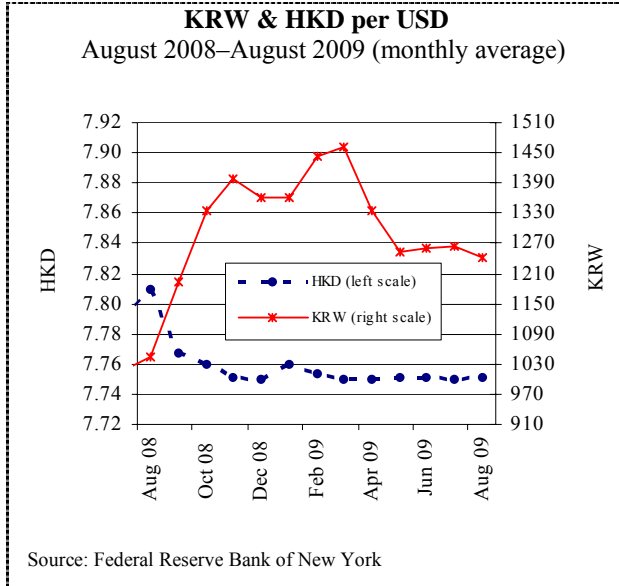
Sources: IMF and Economist (10 September 2009)

Inflation Rate: Selected ASEAN Countries
(price change from a year earlier)

Sources: IMF and Economist (10 September 2009)

អត្រាប្តូររូបិយភ័ណ្ឌ និង ស្ថានភាពតំលៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិ
Exchange Rates and Commodity Prices in World Markets

ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ច
Economic News

ព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ :

កម្ពុជាមានឱកាសដើម្បីធ្វើអោយបរិយាកាសអាជីវកម្មកាន់តែប្រសើរឡើង:

ធនាគារពិភពលោក: យោងតាមព្រឹត្តិបត្តិព័ត៌មានរបស់ការិយាល័យធនាគារពិភពលោក ចេញផ្សាយកាលពីថ្ងៃពុធ ទី៩ ខែកញ្ញា ចំណាត់ថ្នាក់សាកលរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការសំរួលដល់ការធ្វើអាជីវកម្ម មានកំរិតទាបនៅឡើយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨-០៩ ខណៈពេលដែល សេដ្ឋកិច្ចបណ្តាប្រទេសភាគច្រើនក្នុងតំបន់អាស៊ីខាងលិច និងប៉ាស៊ីហ្វិក បានពង្រឹងបទបញ្ញត្តិពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីពង្រីកឱកាសសំរាប់ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក ។ ធនាគារពិភពលោក បានឱ្យដឹងថា “កម្ពុជាស្ថិតនៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់លេខ ១៤៥ ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៨៣ លើការសំរួលដល់ការធ្វើអាជីវកម្ម ស្របពេលដែលវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសាកល បានធ្វើឱ្យប្រទេសជាច្រើនបង្កើនការធ្វើកំណែទម្រង់ និងកែលម្អចំណាត់ថ្នាក់របស់ពួកគេបានល្អជាង បើធៀបនឹងប្រទេសកម្ពុជា ។ ធនាគារពិភពលោក និងសាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) ដែលជាសមាជិករបស់ក្រុមធនាគារពិភពលោក ដែលផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន កំពុងតែធ្វើការជាមួយរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធ្វើឱ្យបរិយាកាសអាជីវកម្មកាន់តែប្រសើរឡើង” ។ យោងទៅតាម *Doing Business 2010: Reforming through Difficult Times* ដែលជារាយការណ៍ទី៧ ក្នុងចំណោមរាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំដែលចេញផ្សាយដោយ IFC និងធនាគារពិភពលោក បានឱ្យដឹងថា នៅរវាងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ និងខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ កម្ពុជា ស្ថិតក្នុងកំណត់ត្រាលេខ ១៣១ ក្នុងចំណោមប្រទេសទាំង ១៨៣ ទូទាំងសាកលលោក ដែលបានធ្វើកំណែទម្រង់បទបញ្ញត្តិអាជីវកម្ម ។ លោក Qimiao Fan នាយកប្រតិបត្តិធនាគារពិភពលោកប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា បានមានប្រសាសន៍ថា “ការវាយតម្លៃបរិយាកាសវិនិយោគទី២ បោះពុម្ពផ្សាយក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ដោយធនាគារពិភពលោក និង IFC បានបង្ហាញពីអទិភាពជាច្រើន ដែលត្រូវការចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឱ្យបរិយាកាសអាជីវកម្មកាន់តែប្រសើរឡើង ដោយជួយរក្សាវិនិយោគិនមានស្រាប់ និងទាក់ទាញវិនិយោគិនថ្មី” ។ លោក Julia Brickell អ្នកតំណាងរបស់ IFC នៅកម្ពុជា បានកត់សំគាល់លើពួកគេថា ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងប្រឹងប្រែងធ្វើឱ្យទិដ្ឋភាពបរិយាកាសអាជីវកម្ម កាន់តែប្រសើរឡើង ហើយកត្តានេះ នឹងជួយឱ្យប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុងទីតាំងដ៏ត្រឹមត្រូវ ដើម្បីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការរើបឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចសាកល និងជួយដល់ក្រុមហ៊ុនតូចៗនៅក្នុងប្រទេស ដើម្បីអភិវឌ្ឍ និងបង្កើតការងារ ។ យោងតាមលោក Brickell បានឱ្យដឹងថា IFC ក្រោមការឧបត្ថម្ភពីសហគមន៍អឺរ៉ុប កំពុងជួយជ្រោមជ្រែងរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកែលម្អការដំណោះស្រាយជំនាញពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាលជាតិ ដែលជាជំរើសចំណាយថវិកាតិច និងពេលវេលាខ្លីជាងការដោះស្រាយនៅក្នុងតុលាការ ។ លោក បានមានប្រសាសន៍ទៀតថា “ការដោះស្រាយទំនាស់ខាងពាណិជ្ជកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការជំរុញឱ្យក្រុមហ៊ុនប្រកបអាជីវកម្មអនុវត្តតាមកិច្ចសន្យា ដោយចំណាយថវិកាតិច និងពេលវេលាខ្លីជាង ការដោះស្រាយសារក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន” ។

Economic News Highlights:

Cambodia has room to improve business climate: World Bank: Cambodia’s global ranking on the ease of doing business remained low in 2008–09, while most economies in east Asia and the Pacific strengthened business regulations to increase opportunities for local firms, a press release from the World Bank office said on Wednesday, September 9. “Cambodia was ranked No. 145 out of 183 countries on the ease of doing business as the global economic crisis prompted many countries to accelerate reforms, improving their ranking relative to Cambodia”, the World Bank said. “The World Bank and IFC [International Finance Corporation], the member of the World Bank Group focused on private sector development, are working with the government on improving the business climate.” Between June 2008 and May 2009, a record 131 of 183 economies around the globe reformed business regulations, according to *Doing Business 2010: Reforming through Difficult Times*, the seventh in a series of annual reports published by IFC and the World Bank. “The second Investment Climate Assessment, published in 2009 by the World Bank and IFC, identifies priorities to significantly improve the business environment by helping retain existing investors and attracting new ones”, said Qimiao Fan, country manager for the World Bank in Cambodia. “This would position Cambodia well to benefit from a recovery in the global economy, and also help its small firms to develop and create jobs.” IFC’s resident representative in Cambodia, Julia Brickell, noted that Cambodia is making efforts to improve some aspects of the business environment. According to Brickell, IFC, with support from the European Commission and other donors, is assisting the government to improve commercial dispute resolution mechanisms through the establishment of the National Arbitration Centre, which will be a quicker and cheaper alternative to the courts. “Effective commercial arbitration is crucial in helping businesses enforce contracts in ways that are less costly and time consuming than is currently the case”, Brickell said. (Source: iStockAnalyst)

Links to other economic news:

1. “ASEAN economies have emerged from recession” (http://www.bernama.com.my/bernama/v3/news_lite.php?id=435484)
2. “Five ASEAN nations may form rice-trade body” (http://www.bloomberg.com/apps/news?pid=20601080&sid=a6psRN0L88_w)
3. “Washington to ink SE Asia pact with eye on China” (<http://www.google.com/hostednews/afp/article/ALeqM5hfNjzGrNuLAjVpPuiefkviWUJEA>)

